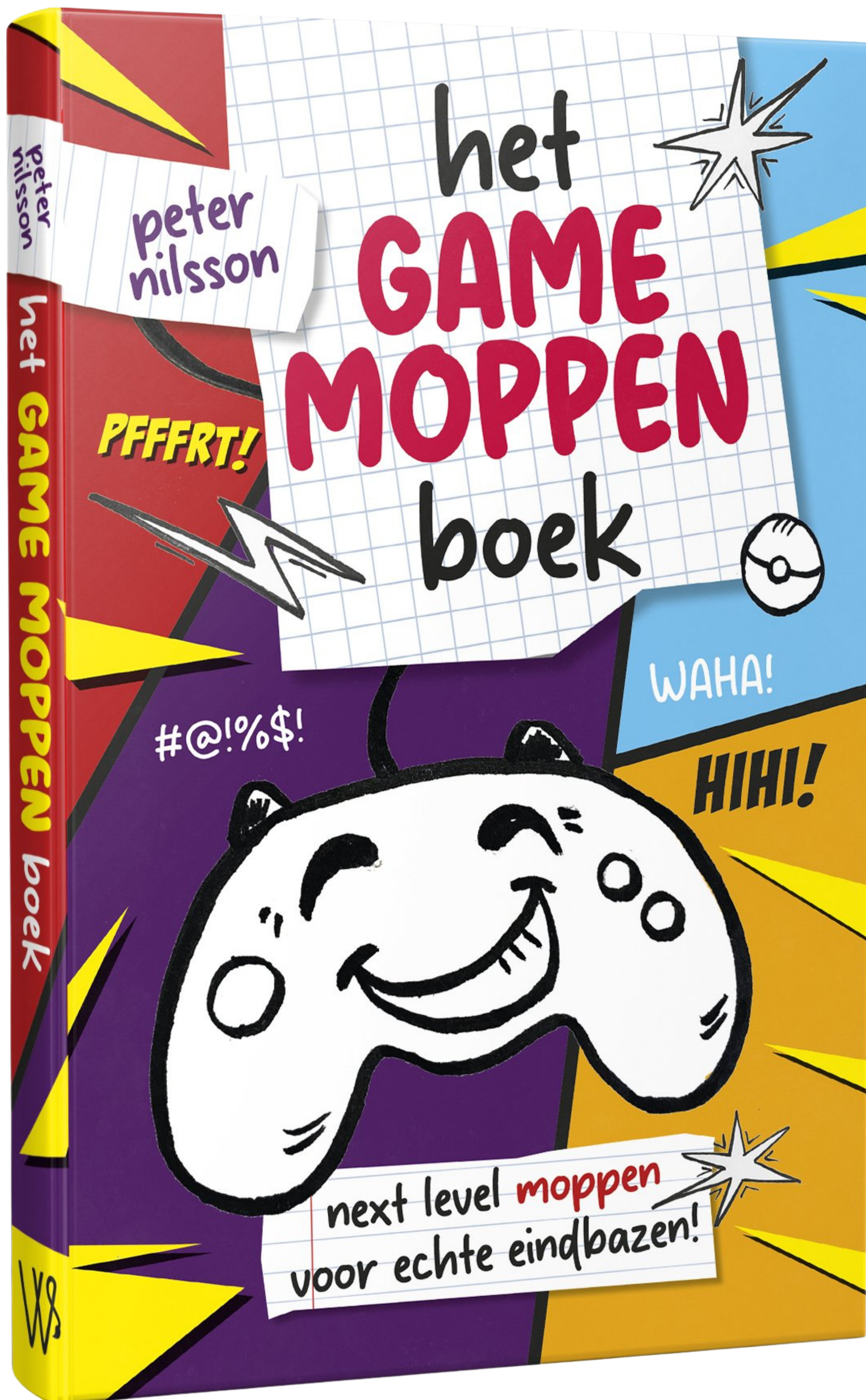

Lesbrief

Thema's: humor, games, lachen, moppen
Lesbrief voor groep 6, 7 en 8

WITTE LEEUW
kinderboeken.nl

1. Mop

Nodig:

- Het game moppenboek
- Kladblaadje met pen of potlood

Instructie:

a. Laat kinderen eerst zelf het boek lezen of erdoorheen bladeren, Bespreek daarna wat zij de leukste mop vonden.

- De kinderen mogen aan de slag met *Het game moppenboek*. Ze hebben 15 minuten de tijd om de leukste mop uit te kiezen en op een kladblaadje op te schrijven waarom.
- Bespreek de resultaten op het bord: wat is de uitslag? Is er een duidelijke winnende mop, kunnen ze uitleggen waarom ze juist om die mop zo moeten lachen?
- Er zijn verschillende soorten moppen te vinden in het boek. Laat ze een mop zoeken:
 - waarin een woordgrap is gebruikt.
 - die over iets absurds gaat.
 - waarbij een onverwachte situatie is gekozen om iets uit te leggen. Een vraag met een antwoord.

b. Zelf een mop schrijven.

Zijn ze klaar om zelf een mop te schrijven? Geef ze een aantal tips om een goede mop te schrijven:

- Schrijf over iets absurds, dat vinden de meeste mensen altijd grappig: bijvoorbeeld een olifant die in een servieswinkel werkt.
- Maak een woordgrap. Zoals de bekende 'het is groen en skiet een berg af: een skiwi'.
- Denk in het verhaal aan herhaling, waarbij drie het magische getal is. Denk aan de mop met het kleinkind en zijn oma, waarbij het kind niets van de grond mag oprapen (zegt oma): Het kind komt geld tegen, een snoepje en mag het allemaal niet oprapen van oma. Tot oma uitglijdt over een banaan en hulp nodig heeft om op te staan, en vraagt of het kind haar kan helpen opstaan. Maar het kind mag niets van de grond oprapen!
- Denk eraan: 'minder is meer'. Een mop bevat een inleiding en een ontknoping (einde). En het einde is dan het grappige gedeelte van de mop. Neem één zin als inleiding en één zin of alleen één woord als ontknoping. In de ontknoping maak je gebruik van verrassende elementen en probeer je te spelen met wat je verwacht als antwoord (maar dan totaal het tegenovergesteld is). Je kunt bijvoorbeeld ironie gebruiken. Dan maak je een soort grap door het tegenovergestelde te zeggen van wat je bedoelt, of door het te overdrijven. Bijvoorbeeld: "Het is fantastisch weer" (terwijl het hard regent).

- Kies een onverwachte situatie om een gebeurtenis uit te leggen. Dit is vaak een vraag met een antwoord, waarbij het antwoord de verrassende uitleg is. Bijvoorbeeld hoe komt het dat Noura groen haar heeft? Verzin hiervoor een gebeurtenis. Als de kinderen dit lastig vinden kun je het doen aan de hand van het alfabet. Voor elke gebeurtenis kies je een letter uit het alfabet: (a) Het komt omdat ze een week lang alleen groene Appels heeft gegeten, (b) het komt omdat ze is meegenomen door Buitenaardse wezens etc.
- Schrijf een mop over een actualiteit. Iets wat in het nieuws is of bijvoorbeeld pas gebeurd is op school. Maar bedenk hier altijd bij: kwets ik er niemand mee? Het moet wel grappig blijven voor iedereen.
- Bedenk voor wie je de mop schrijft, wie je publiek is. En houdt er bij het schrijven van je mop rekening mee dat je niemand kwetst. Dus gebruik geen discriminerende of racistische opmerkingen.

c. Hoe vertel je een grap? Geef de kinderen de volgende tips mee:

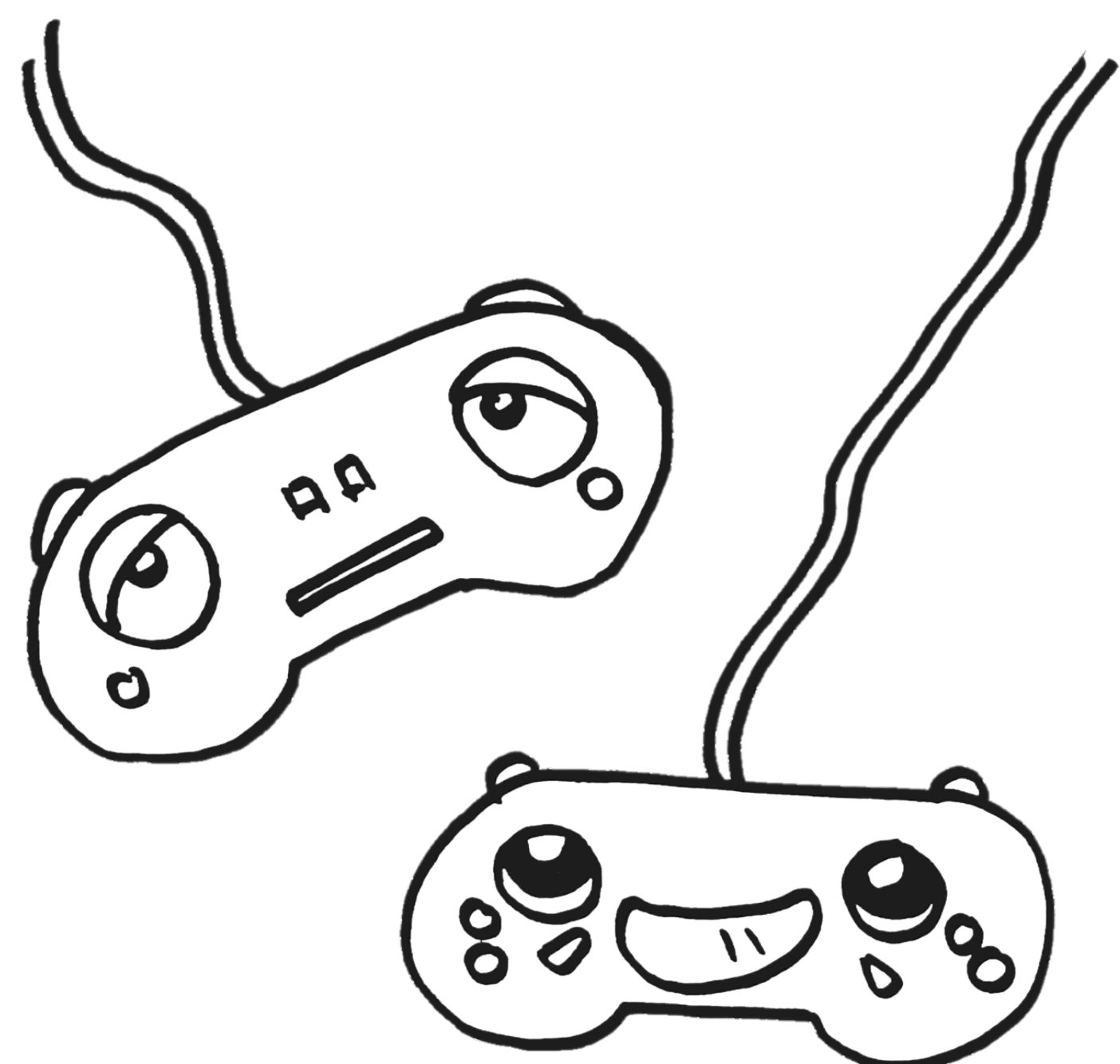
- Probeer niet te snel te praten. Neem de rust om te vertellen en neem pauzes.
- Kijk je publiek aan.
- Gebruik gebaren en gezichtsuitdrukkingen om je verhaal goed over te brengen.
- Oefen het vertellen een paar keer hardop (voor een spiegel), voordat je je mop voordraagt. En als je je zelfverzekerd genoeg voelt, kun je de mop ook nog een keer voor voordragen aan iemand die je goed kent om om feedback te vragen.

d. Liever niet voordragen?

- Als een kind zijn mop liever niet voordraagt kun je voorstellen dat hij/zij de mop uitwerkt als een strip. Laat hem/haar maximaal 6 scènes uitwerken in illustraties met tekst.

e. Een moppenwedstrijd

- Als alle kinderen klaar zijn met hun mop kun je een wedstrijd organiseren in de klas.
- Kies met elkaar de winnaar van de beste mop die voorgedragen is én een winnaar met de beste mop uitgewerkt in een strip.
- Misschien kan de strip en het optreden meegenomen worden in de nieuwsbrief van de klas of school?
- Verzamel alle moppen in een boekje en print dit uit voor gebruik in de klas. Laat de kinderen een voorkant van hun eigen moppenboekje maken, zodat het voor elk kind een persoonlijk moppenboekje is.

2. Humor

Nodig:

- Scherm om filmpjes te laten zien
- Reclames:
 - Foutje bedankt: <https://www.youtube.com/watch?v=CdK46qfO3Jc>
 - Bommetje: <https://www.youtube.com/watch?v=SEuw5Aj0TeA>
 - De klok: <https://www.youtube.com/watch?v=sT3tRYncDr8>
 - Pietamientje: <https://www.youtube.com/watch?v=imilnTBN2SA>
 - Goedemoggel: https://www.youtube.com/watch?v=_Nu6rlj6Ekg
- A4 vel

Instructie:

Wanneer lig jij echt dubbel van het lachen? Humor is persoonlijk. Niet iedereen vindt hetzelfde grappig. Hoe komt dat? Wat maakt of je iets grappig vindt of niet?

- Laat kinderen door het moppenboek bladeren. Vraag kinderen of zij een top 3 maken van de drie 'beste moppen'. Geef de kinderen hier 10 minuten voor.
- Laat de kinderen nu in groepjes van vier hun top 3 bespreken. Zij mogen aan elkaar uitleggen welke mop zij grappig vinden en als het lukt ook waarom.
- Vraag kinderen daarna ook een conclusie te trekken: vinden jullie dezelfde moppen grappig of hele andere moppen? Is er een verschil?
- Bespreek dat humor persoonlijk is. Verschillende factoren beïnvloeden ons gevoel van humor. Bespreek klassikaal wat kinderen denken dat hun humor beïnvloedt. Waar komen zij mee? Vul eventueel aan met: opvoeding, vriendengroep, culturele achtergrond, leeftijd, omgeving, maar misschien ook hoe je je voelt die dag etc.
- Laat vier verschillende Nederlandse reclames zien. Bespreek per reclame:
 - Vind je dit wel of niet grappig? Waarom?
 - Waarom denk je dat veel mensen dit grappig vinden?

Reclames:

- Reaal – "Foutje, bedankt": Deze reclameserie staat bekend om de humoristische onhandigheid en de slogan "Foutje, bedankt", die een breed publiek aansprak.
- Melkunie – "Bommetje": Een klassieker die nog steeds herinnerd wordt om de humoristische scène met de bommetje-duik.

- Centraal Beheer Achmea – "Klok": Deze reclame staat bekend om de herkenbare en humoristische situatie van een verwarde man die de klok probeert te stoppen.
- Calvé Pindakaas – "Petje Pitamientje": Een andere bekende campagne met een humoristische ondertoon, die de voordelen van pindakaas benadrukte.
- KPN – "Goeiemoggel": Deze campagne speelde in op de grappige situaties die kunnen ontstaan door de autocorrectie op mobiele telefoons, toen sms'en nog de norm was.
- Bespreek na:
 - Waarom zou humor in reclames slim zijn?
 - Wat maakt iets grappig?
 - Denk je dat humor met de tijd veranderd? Is wat 30 jaar geleden grappig werd gevonden, nu nog steeds grappig? Waarom wel of niet denk je?
 - Wat heeft leeftijd met humor te maken denk je? Is het gevoel van mensen 65+ anders dan van kinderen?
 - Heeft humor iets te maken met 'cultuur'? Ze zeggen wel eens dat de humor in Nederland direct is, in Thailand gaan moppen vaak over bizarre situaties, in Engeland is 'droge humor' populair en in Amerika zijn grappen vaak 'groots en over the top'. Dat is zijn natuurlijk stereotyperingen; een beeld van een groep mensen dat misschien helemaal niet klopt. Denk jij dat er wel verschillen zijn door culturele achtergrond? Heb je voorbeelden?
- Soms worden er ook grapjes gemaakt die niet grappig zijn. Vraag aan leerlingen: "Heb je wel eens meegemaakt dat je een grap hoorde die niet grappig was?" Wanneer is een 'grap' niet grappig? Lees de situaties hieronder voor en vraag of kinderen vinden of dit wel of niet grappig is. Als je mag lachen, steek je hand op. Mag je lachen of niet?
 - Een moeder spreek GenZ woorden helemaal verkeerd uit. (https://www.youtube.com/shorts/iJ6z_I_ODPA)
 - Een TikTok-trend waarbij ouders eieren kapot slaan op de hoofden van kinderen. (<https://www.tiktok.com/@misterhumor2.0/video/7347495511647194401>)
 - Iemands broek zakt af.
 - Er gaat iets mis (iemand valt, iets breekt af) <https://www.youtube.com/watch?v=9n6em1ZBOv>
 - Dierenfilmpjes (<https://www.youtube.com/watch?v=niJ4vMGFE6w>)
- Soms hebben mensen niet door dat zij met een grap iemand beledigen of zelfs discrimineren. Zij zeggen dan 'o, dat was een grapje'. Vind je dat je overal grappen over mag maken? Laat kinderen een opsomming maken van thema's of onderwerpen waar je volgens hen geen grappen over mag maken.
- Vraag klassikaal terug en vraag door: wat doe jij als iemand een grap maakt die volgens jou over een grens gaat?
- Extra opdracht voor thuis: Doe een onderzoekje in je omgeving. Selecteer vijf verschillende moppen uit het boek. Moppen die je grappig vindt en moppen die je minder grappig vindt. Schrijf deze moppen op een A4tje en maak kopietjes. Leg de moppen voor aan verschillende mensen in je omgeving. Denk aan je burens, je ouders/verzorgers, je oma, de bakker. Zij mogen steeds een top 5 maken. 1= de leukste mop, 5= de minst leuke mop. Bekijk daarna als een echte onderzoeker de resultaten.

3. Lachen

Nodig:

- Glas water, handdoeken
- Chromebook met internet

Instructie:

Heb jij wel eens een schaterlach? Of de slappe lach waarbij je niet meer kunt stoppen met lachen? En herinner je dat je lachte om een ongemakkelijke situatie? Of kun je je lach wel eens niet inhouden, terwijl je weet dat lachen echt niet gepast is? In deze opdracht gaan we de lach onderzoeken!

- Pak het boek erbij. Vraag kinderen een mop op te zoeken waar zij echt om hebben moeten lachen. Verdeel de klas in tweetallen en laat hen de mop aan elkaar voorlezen.
- Deel de klas in tweetallen. Bespreek dat je verschillende manieren van lachen hebt. Soms lach je omdat je plezier hebt, soms lach je uit ongemakkelijkheid. Bespreek de vormen en vraag de duo's om per 'vorm' een voorbeeld te bedenken. Dus denk terug: wanneer deed je dit voor het laatst? Of wie zie je dit wel eens doen? Wanneer?
 - Een glimlach: alleen met je mond. Je kunt hier tevredenheid of plezier mee laten zien.
 - Giechelen Een zachte, hoge lach.
 - Grinniken: Een bescheiden, vaak inwendige lach, die wordt ingehouden.
 - Grijnzen: Een gespannen, vaak onvriendelijke lach, waarbij de tanden te zien zijn.
 - Bulderlach: Een luide, krachtige lach.
 - Schaterlach: Een luide, vrolijke lach, vaak spontaan en aanstekelijk.
 - Slappe lach: Een oncontroleerbare lach, vaak veroorzaakt door oververmoeidheid of spanning.
 - Lachen als reactie op kietelen: Een spontane lach als reactie op een fysieke prikkel.
 - Dominante lach: Een lach die gebruikt wordt om macht of superioriteit uit te stralen.
 - Affectieve/Harmonieuze lach: Een oprechte lach die blijheid en vriendelijkheid.
 - Beloningslach: Een lach die gegeven wordt om een ander te bedanken of te prijzen.
 - Lachen uit stress: in een paniecreactie ga je lachen.
- Concludeer samen: Waarom lachen mensen denk je?
- Wat betekenen de volgende uitspraken, bespreek ze met de kinderen:
 - Lachen als een boer met kiespijn
 - In het vuistje lachen
 - Wie het laatste lacht, lacht het best
 - De lachende derde
 - Zich een breuk lachen

- Vertel: er wordt wel eens gezegd 'lachen is gezond'. Denk je dat dit echt zo is? Laat kinderen bedenken waar lachen goed voor zou kunnen zijn. Vraag Chat GPT om het antwoord! (En vertel over de endorfine of gelukshormonen die wordt aangemaakt, wat stress vermindert!)
- Vraag kinderen na te denken over de vraag: Kunnen dieren ook lachen? Laat hen in tweetallen een voorspelling doen. Als dieren lachen, hoe doen ze dat dan? Verdeel binnen de klas verschillende dieren (zoals: hond, kat, aap, koeien, vogels, rat, beer, tijger) en laat kinderen zelf uitzoeken:
 - Kan dit dier lachen?
 - Wat betekent dat lachen?
 - Hoe hoor of zie je dat?
- Organiseer tot slot een wedstrijdje 'niet lachen'. Dit kan op verschillende manieren. Hieronder staan wat suggesties:
 - Kinderen moeten elkaar zo lang mogelijk aankijken zonder te lachen. Wie wint?
 - Verdeel de klas in tweetallen. Het ene team krijgt twee minuten om te bedenken hoe ze het andere team aan het lachen krijgen. Team 1 kijkt en moet proberen niet te lachen. Team twee trekt alles uit de kast om team 1 wel te laten lachen. Gebruik een timer; hoe lang duurt het voor team 1 in de lach schiet?
 - Zet drie kinderen voor de klas. Zij nemen een slokje water (leg voor hen een handdoek neer). De klas moet proberen om de kinderen aan het lachen te krijgen. Houden zij het droog?

3. Illustreeren

Nodig:

- Het game moppenboek
- Klادbladje met pen of potlood

Instructie:

Illustreer je lievelingsmop.

- De kinderen mogen hun favoriete mop illustreren. Dit mag dus een mop zijn uit Het game moppenboek of een mop die ze al kennen.
- Gebruik hiervoor A3 vellen, wat dikker materiaal met tekenmateriaal naar keuze om hun mop te tekenen.
- Het idee is om te bepalen wat de sleutelillustratie zou zijn om de mop uit te beelden. Is dat juist de inleiding of juist de ontknoping van de mop?
- Hang alle tekeningen op in de klas om te laten zien aan (groot)ouders die in de klas komen.
- Je kunt ze ook allemaal inscannen en toevoegen aan het moppenboekje van de klas.

4. Grappenmaker als beroep

Nodig:

- Voorbeeld van bekende Nederlandse en internationale cabaretiers en acteurs.
- Digibord om video's af te spelen.
- De video's nemen wel minimaal 5 minuten per bekende grappenmaker in beslag. Dus wellicht inroosteren dat ze elke dag een filmpje mogen kijken en aan het einde van de week deze les inroosteren.

Instructie:

Je kan zelfs grappenmakers als beroep kiezen!

- Vertel de kinderen: 'Wist je dat er zelfs mensen zijn die professioneel grappenmakers zijn? Ze hebben gekozen om dit als beroep te doen. Ze zijn bekend op tv, in de film, in het theater of op YouTube of TikTok.' Hier vertellen ze niet alleen een mop, maar spelen ze grappige scenes of situaties.
- Vraag of de kinderen zelf een bekende grappenmaker kennen en waarom ze diegene zo grappig vinden. Wat is het dat diegene zo uniek maakt? Schrijf de namen op het bord met de karakteristieken per bekende grappenmaker.
- Laat ze nu 5 bekende grappenmakers zien, en vraag bij elke grappenmaker:
 - Wat vond je grappig aan de grappenmaker?
 - Wat vond je niet grappig?
 - Wat maakt hem uniek van anderen?

1. Mr Bean – film: <https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=TllbEoDn3Vs>

2. André van Duin – theater en op tv: <https://youtu.be/NCWmQfs9aF0?si=9cslJzkBTyAw6lPh> of <https://www.youtube.com/watch?v=7uIYzJwYLPU>

3. Eddy Murphy – film: <https://youtu.be/NCWmQfs9aF0?si=9cslJzkBTyAw6lPh>
(Kies hier zelf een aantal scènes uit die passen bij de klas)

4. Khabu Lame – TikTok: <https://www.youtube.com/watch?v=7uIYzJwYLPU>
(Kies ook hier zelf een aantal scènes uit die passen bij de klas)

5. Jochem Myjer – auteur (van De Gorgels) & cabaretier:
<https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=TllbEoDn3Vs>

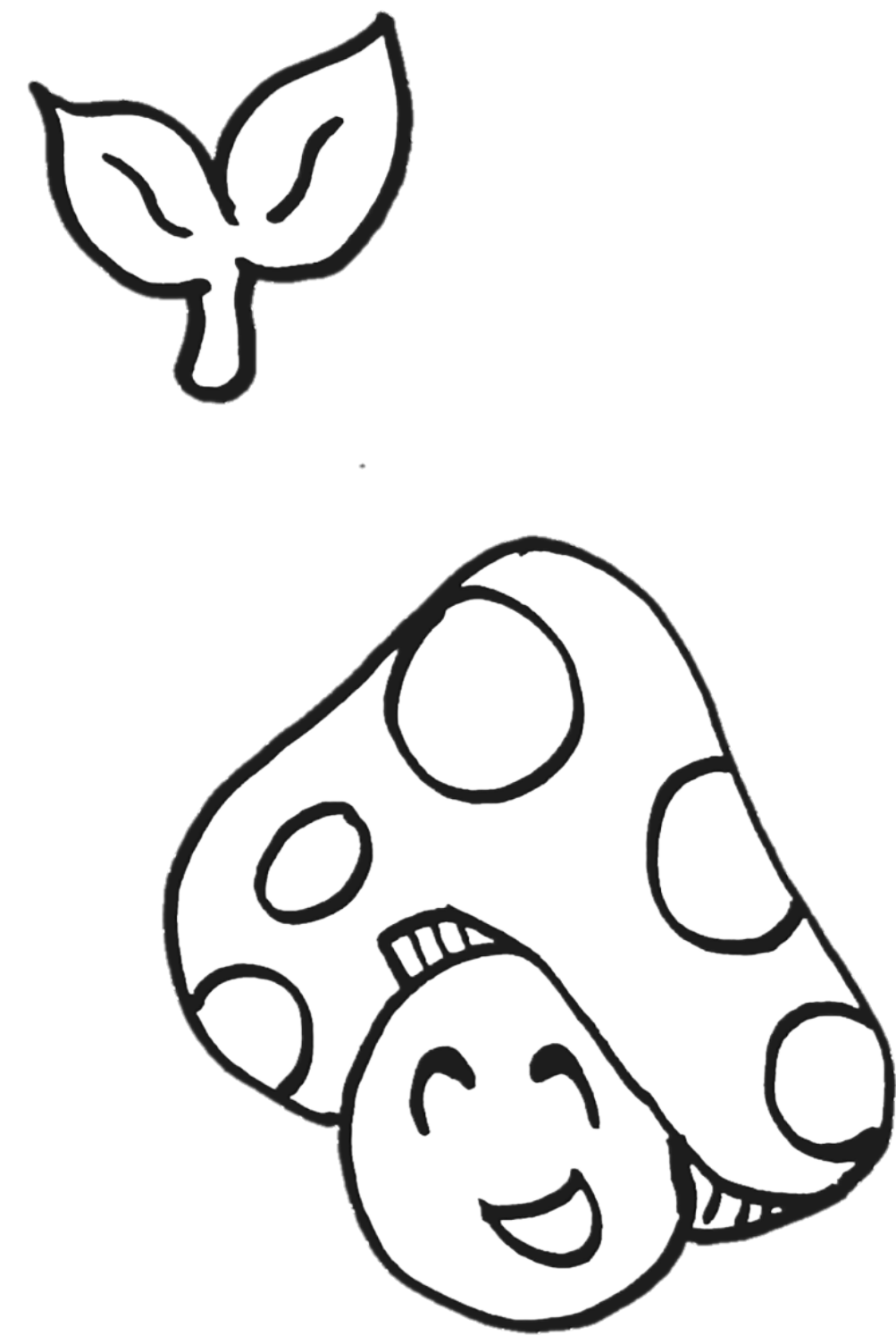
- Welke bekende grappenmaker vindt de klas het leukste? Noteer de keuzes en kijk met elkaar wie gewonnen heeft.

- Bespreek met de kinderen of ze deze winnaar hadden verwacht.
 - Waarom wel of niet?
 - Zijn bekende grappenmakers tijdloos? Dus vroeger vonden je ouders het leuk, maar vind jij het nog steeds leuk? Waar heeft dat mee te maken?
 - Zijn er andere bekende grappenmakers die hierop lijken?
 - Welke bekende grappenmaker mis je nog in het rijtje? Wat is jouw favoriete grappenmaker, kijk of je er een aantal samen kan bekijken op het digibord.
 - Wie zou zelf wel een bekende grappenmaker later willen zijn? En wat zou jou typeren?

6. Games

Nodig:

- Afbeeldingen van games
- Stellingen over gamen op kaartjes
- Ruimte voor een Lagerhuisopstelling
- Vragen om de discussie te verdiepen op het bord

Instructie:

Gamen!

- Ga eerst met kinderen in gesprek over games. Lees steeds een stelling voor. Geldt deze uitspraak voor hen? Dan mogen de kinderen gaan staan. Geldt de uitspraak niet, dan blijven ze zitten.
 - Ik game elke dag.
 - Ik game meer dan twee uur per dag.
 - Ik game met vrienden.
 - Ik zie gamen als mijn hobby.
 - Ik vind het moeilijk te stoppen met gamen.
 - Ik heb regels met mijn ouders gemaakt over hoe lang ik mag gamen.
- Vraag kinderen om een conclusie: hoeveel gamen we in deze klas? Had je dat verwacht?
- Vertel dat we gaan discussiëren over de stelling: Gamen is leerzaam voor kinderen. Vertel dat jullie eerste een paar opdrachten gaan doen. Daarna is er een discussie.
- Vraag kinderen op te schrijven welke games zij spelen en welke games zij kennen. Laat kinderen om de beurt iets noemen en schrijf de titels op het bord. Vul eventueel aan met: Roblox, Minecraft, Mario Kart, Pokémon, Lego World, Just dance, FiFa, schaken.
- Geef kinderen nu de opdracht de games te ordenen van meest naar minst leerzaam. Vraag kinderen ook argumenten te noemen. Welke game staat er bij veel kinderen op 1? Wat kun je van deze game leren? Is er ook een game die bij veel kinderen onderaan staat, waarom?

- Herhaal de stelling van de les 'Gamen is leerzaam voor kinderen.' Deel de klas in twee groepen in: eens en oneens. Geef beide groepen 10 minuten om voor- en tegenargumenten te bedenken.
- Maak een Lagerhuisopstelling en zet de voor- en tegenpartijen tegenover elkaar. Bespreek met kinderen: we gaan zo discussiëren. Hoe zorgen we ervoor dat iedereen zich vrij voelt te zeggen wat die wil? Welke spelregels zorgen voor een goede discussie vind jij?
- Begeleid een discussie van 12 minuten. Ga als volgt te werk:
- Herhaal de stelling: 'Gamen is leerzaam voor kinderen'. Geef eerst de voorstanders het woord en daarna de tegenstanders. Daarna kunnen de partijen om de beurt reageren. Verdeel de beurten. Om de discussie te verdiepen kun je een aantal vragen stellen, zoals:
 - Wat kun je leren van games?
 - Wat vind je leuk aan gamen?
 - Wat vind je van de leeftijdsgrens bij sommige games?
 - Welke game zou je echt aanraden aan iemand?
 - Zou je op school ook kunnen gamen?
 - Kun je zelf inschatten of een game wel of niet goed voor je is?
 - Vind je het belangrijk om altijd iets leerzaams te doen?
 - Wat zou je zeggen tegen een vriend die altijd alleen maar wil gamen?
 - Welk advies heb je voor iemand die verslaafd is aan gamen?
 - Kun je zelf makkelijk stoppen met gamen?
 - Wat zou je ouders adviseren tegen hun kinderen te zeggen over gamen? Moeten zij regels maken? Wat voor regels?

